

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	7
1. Een rustig hart	11
2. Het weinige wat je ziet	15
3. Er gaat niets mis	17
4. Dit jaar misschien?	20
5. Het lijden dat men vreest	24
6. Een kleine schat in de hemel	26
7. De menswording is te wonderlijk	28
8. Wat bereik je met klagen?	31
9. Mensenvrees	33
10. Maar ik heb een diploma!	36
11. Gebed is strijd	38
12. Onderbrekingen, vertragingen, ongemakken	41
13. Hoe ontdek je wat God wil?	43
14. Goddeloze raad	46
15. Ongehuwd zijn	48
16. Zelfmedelijden	54
17. De kinderloze man of vrouw	56
18. Mijn geestelijke moeder	59
19. Een oproep aan oudere vrouwen	61
20. Een Titus 2-groep opzetten	65
21. Vrouwen zoals jij en ik	67
22. 'De vrouw van morgen'	69
23. In welke context?	72
24. Mijn moeder	74

25. Samen bidden	77
26. Geestdodend werk	80
27. Zondagochtend	82
28. Wat moet een vrouw doen?	84
29. De gehoorzaamheid van een kind	88
30. Wat leren kinderen?	91
31. Werkende moeders	93
32. Vrouwen in het arbeidsproces	96
33. Te veel kinderen?	98
34. Een kind leert zelfverloochening	100
35. De moeder van de Heere	104

I. EEN RUSTIG HART

Jezus sliep tegen het scheepskussen, midden in een zware storm. Hoe kon Hij? De doodsbanige discipelen, die ervan overtuigd waren dat de volgende golf hen mee de diepte in zou sleuren, schudden Hem verwijtend wakker. Was Hij dan helemaal niet begaan met hun lot?

Hij kon daar zo rustig liggen, omdat Hij sliep in de kalme zekerheid dat Zijn Vader de situatie in de hand had. Zijn hart was gerust. Hij blijft tijdens alle gebeurtenissen in Zijn leven kalm en rustig; toen Hij gescholden werd, schold Hij niet terug. Toen Hij wist dat Hij veel zou moeten lijden en gedood zou worden in Jeruzalem week Hij geen moment af van Zijn koers. Hij zette Zijn tanden op elkaar. Hij zat aan het avondmaal met de discipel die Hem zou verloochenen en de discipel die Hem zou verraden, maar toch was Hij in staat met hen te eten en zelfs bereid hun voeten te wassen. In de ononderbroken intimiteit van de liefde van Zijn Vader bleef Jezus stil en rustig. Niemand van ons bezit een hart dat zo volmaakt gerust is, want niemand leeft zo dicht bij God, maar we kunnen iedere dag een beetje meer leren van hetgeen Jezus bezat; een schrijver noemde dat de achteloosheid van iemand die vertrouwt dat God aan zijn zijde is. Wie zou het in zijn hoofd halen om het woord ‘achteloosheid’ te gebruiken met betrekking tot onze Heere Jezus? Achteloosheid is verzuimen te doen wat een redelijk mens zou doen. Was Jezus zo? Ja, soms wel, als geloof meer zag dan gezond verstand.

Dit ‘achteloze’ vertrouwen, is dat onvoorzichtig, onoplettend, traag? Nee, in Zijn geval niet. Omdat Zijn wil één was met de wil van Zijn Vader kon Jezus zonder zorgen zijn. Hij leefde in de gelukkige wetenschap dat Zijn Vader voor Hem zou zorgen, zou letten op

de noden van Zijn Zoon. Was Jezus traag? Nee, lui, langzaam of laks was Hij nooit, maar Hij wist wanneer Hij in actie moest komen en wanneer Hij dingen aan Zijn Vader moest overlaten. Hij leert ons om te werken en te bidden, maar niet om bezorgd te zijn. Hij leert ons om blijmoedig alles te doen wat we moeten doen en al het andere aan God over te laten.

Reinheid van hart, zei Kierkegaard, is slechts één ding willen. De Zoon wilde slechts één ding: de wil van Zijn Vader doen. Daarvoor kwam Hij naar de aarde. Nergens anders voor. Wie zo'n zuiver doel voor ogen heeft, kan volmaakt gerust zijn, omdat hij weet wat de psalmist wist: 'De HEERE is mijn enig deel en mijn beker. U onderhoudt wat het lot mij toeweest.' (Ps. 16:5) Wat maakt het leven nu eenvoudiger dan die wetenschap? Alles wat gebeurt maakt deel uit van Zijn plan. Komt het verstand daartegen in opstand? Kunnen we zeggen dat er dingen in ons leven gebeuren die niet horen bij het ons zo liefdevol toegewezen 'deel'? Dit hoort er wel bij, dat niet? Zijn er dingen die de Almachtige niet in de hand heeft?

Elke opgelegde taak is afgestemd en gericht op mijn eeuwig heil. Als ik het mij gegeven deel accepteer, vervallen andere opties. Beslissingen worden eenvoudiger, instructies duidelijker. Daarom wordt de rust in mijn hart oneindig veel groter. Wat willen we eigenlijk echt in het leven? Soms krijg ik de kans die vraag voor te leggen aan leerlingen in het voortgezet en hoger onderwijs. Het verbaast mij dan hoe weinig leerlingen daar een direct antwoord op hebben. O, ze kunnen een waslijst aan dingen verzinnen, maar is er iets dat ze meer dan al het andere verlangen? 'Eén ding heb ik van de HEERE verlangd,' zei David, 'dát zal ik zoeken: dat ik wonen mag in het huis van de HEERE, al de dagen van mijn leven.' (Ps. 27:4) Tegen de rijke jongeling, die het eeuwige leven wilde beërven, zei Jezus: 'Eén ding ontbreekt u: ga heen, verkoop alles wat u hebt.' (Mark. 10:21) In de gelijkenis van de zaaier vertelt Jezus ons dat het zaad dat door dorens verstikt werd, viel in een hart dat vol is van de zorg van deze wereld, het bedrog van de rijkdom en het verlangen naar andere dingen. De apostel Paulus zei:

‘Broeders, ikzelf denk niet dat ik het gegrepen heb, maar één ding doe ik: vergetend wat achter is, mij uitstrekkend naar wat voor is, jaag ik naar het doel: de prijs van de roeping van God, die van boven is, in Christus Jezus.’ (Filipp. 3:13-14)

Een rustig hart is tevreden met wat God geeft. Het is genoeg. Alles is genade. Op een ochtend wilde mijn computer gewoonweg niet naar me luisteren. Wat een ellende! Ik had mijn werk klaargelegd, een planning gemaakt, er helemaal op gerekend. Maar nu liep mijn werk vertraging op, moest ik mijn tijdschema overboord zetten en raakte ik helemaal van de kook. Toen bedacht ik iets. Dit gebeurde niet voor niets. Het maakte deel uit van het plan (niet het mijne, maar het Zijne). ‘Heer, U hebt mij mijn deel en mijn beker toegewezen.’

Als een menselijk wezen de oorzaak was geweest van die onderbreking in plaats van een dol makende machine, dan zou het niet zo moeilijk zijn geweest om die gebeurtenis te zien als het belangrijkste deel van het werk van die dag. Maar mijn Vader heeft alles in de hand: ook recalitrante computers, kapotte versnellingsbakken en bruggen die altijd open blijken te staan als je haast hebt. Mijn deel. Mijn beker. Mijn lot is in veilige handen. Mijn hart kan gerust zijn. Mijn Vader heeft alles onder controle. Hoe simpel!

Dat vergt wel een bereidwillige aanvaarding van het mij toegewezen deel; ook in zaken die niet te vergelijken zijn met de trivialiteiten die ik zojuist noemde, zoals de dood van een dierbare baby. Een moeder schreef me over het verlies van haar zoontje. Hij was pas een maand oud. Een weduwe schreef me over de lange lijdensweg die voorafging aan de dood van haar man. Ze waren voor haar gevoel nog maar zo kort getrouwd. We kunnen alleen weten dat de eeuwige liefde wijzer is dan wij en in aanbidding buigen voor die liefdevolle wijsheid. Waar het op aankomt is onze reactie. Bedenk dat onze voorvaders allen onder de wolk waren, allen door de zee heengingen, allen hetzelfde geestelijke voedsel aten en allen dezelfde geestelijke drank dronken, maar dat God in het merendeel van hen geen welgevallen had. Hun reactie was niet goed. Verbitterd over de

dingen die ze meemaakten, gaven ze zich over aan afgoderij, vraatzucht en seksuele zonden. En God doodde hen door slangen en een verderfengel.

Dezelfde almachtige God bracht al die dingen op hun pad. Alle gebeurtenissen dienen Zijn wil. Sommigen reageerden in geloof. De meesten niet. 'Meer dan een menselijke verzoeking is u niet overkomen. En God is getrouw: Hij zal niet toelaten dat u verzocht wordt boven wat u aankunt, maar Hij zal met de verzoeking ook de uitkomst geven om die te kunnen doorstaan.' (1 Kor. 10:13) Onthoud die belofte en blij rustig! Onze vijand scheidt er behagen in ons onze rust te ontnemen. Onze Redder en Helper wil ons juist tot rust brengen. 'Zoals iemands moeder hem troost, zo zal Ik u troosten; ja, in Jeruzalem zult u getroost worden!' luidt Zijn belofte. (Jes. 66:13) De keus is aan ons. Zijn wij bereid alles vanuit Gods perspectief te zien, alles uit Zijn hand te ontvangen, met dankbaarheid precies dat deel en die beker te aanvaarden die Hij ons aanbiedt? Of beschuldig ik Hem van een beoordelings- of inschattingsfout op het gebied waarop ik Hem het best kan leren vertrouwen? Heeft Hij mij op een verkeerde plaats gezet? Weet Hij niet van de dingen of mensen die mij, mijns inziens, beletten Zijn wil te doen?

God daalde neer en leefde als mens in deze zelfde wereld. Hij liet ons zien hoe we moeten leven in deze wereld, met al zijn wisselvalligheden en onvermijdelijkheden, zodat we zullen veranderen; niet in een engel of een sprookjesprinses, niet in zweverige figuren, maar in heiligen die leven in deze wereld. Het geheim is Christus in mij, niet ik in andere omstandigheden.

*Hij, Wiens hart mateloos goed is
geeft ons iedere dag wat Hem het beste dunkt,
liefdevol ons deel van pijn en vreugde,
van moeite, vermengd met vrede en rust.*

– Lina Sandell

2. HET WEINIGE WAT JE ZIET

Het huis waar ik geboren ben, aan de Rue Ernest Laude 52 in Brussel, ziet er nog precies hetzelfde uit als op de foto in het fotoalbum van mijn moeder. Het oude kiekje is een studie in grijstinten. De foto die mijn man Lars er onlangs van maakte is in kleur. De kinderkopjes van de straat zijn op beide foto's hetzelfde. De stenen waarmee het huis gebouwd is blijken bijna roze te zijn; de witmarmeren voorgevel van de eerste en tweede verdieping is niet veranderd. Er hangen nieuwe rolgordijnen voor de twee ramen aan de straatkant en de mensen op de foto zijn anders. Op de eerste foto staat mijn moeder op het smeedijzeren balkon van de eerste verdieping, vierentwintig jaar oud, recht en slank, met een prachtige, donkere bos satijnzacht haar, dat glanst in de zon. Ze draagt een enkellange jurk met een brede witte kraag. Op de kleurenfoto staan twee auto's en naast de voordeur sta ik, met mijn haren in de war. Wat had ik de huidige bewoners graag gevraagd om even op dat balkon te mogen staan of even om het hoekje van de keuken te kijken, waar ik geboren ben.

Meer dan zestig jaar zijn verstreken sinds ik daar voor het laatst was. Mijn moeder had de voordeur op slot gedaan en zei toen tegen haar Nederlandse hulp in de huishouding: 'Ik heb het gevoel dat ik iets vergeten ben.' Adri wist heel goed wat dat was en vroeg zich af hoever mijn moeder zou komen voordat ze zou beseffen dat haar vijf maanden oude baby nog boven in haar reiswiegie lag, klaar voor de oceaandreis.

Toen ik daar voor dat huis stond, ging er een wonderlijke troost uit van de wetenschap dat dit de plek was waar mijn ouders hadden gewoond, waar ze elkaar hadden liefgehad en waar ze hun nieuwe

kind, het zusje van hun zoon Philip hadden verwelkomd in hun kleine appartement met alleen koud stromend water. Ze waren zendingelingen, ze werkten voor de Belgische Evangelische Zending. Lars en ik bezochten de oude gebouwen, onder andere de kleine Vlaamse kapel waar mijn vader les gaf op de zondagsschool en waar hij waarschijnlijk speelde op de daar aanwezige Steinwaypiano. Die was aangeschaft door mevrouw Norton, de vrouw van de oprichter van de zendingsorganisatie. Ze verkocht haar sieraden om hem te kunnen betalen). We bekeken daar een oud fotoalbum met foto's van mijn grootouders, mijn oudoom en mijn ouders.

Ik geloof dat alles uit het verleden deel uitmaakt van Gods levensverhaal van elk van Zijn kinderen; een mysterie van liefde en soevereiniteit, geschreven voor de grondlegging van de wereld. Dat is nooit een belemmering voor de taak die Hij voor ons weggelegd heeft, maar eerder precies de juiste voorbereiding daarvoor.

‘Hoe kan dat nu?’ vragen mensen die niet zo'n godvrezende erfenis hebben als ik en wier leven allesbehalve vredig is geweest. ‘Het is Gods eer een zaak verborgen te houden.’ (Spr. 25:2) God verbergt veel wat wij niet hoeven te weten, maar wat we wel weten is dat Hij Zijn schapen bij name kent en hen naar buiten leidt. Wanneer begint dat? Ziet de Herder dingen over het hoofd die het schaap nodig heeft?

William Kay, die in 1870 de psalmen vertaalde, schrijft deze noot bij Psalm 73:22: ‘Hoewel ik door U gesteund werd en “bij U” leefde als Uw gast, was ik me niet bewust van Uw aanwezigheid; verdiept als ik was in het weinige wat ik op dat moment zag; zoals de redeloze dieren, die altijd naar de grond kijken, waarop ze grazen.’

‘Ik zal echter voortdurend bij U zijn, U hebt mijn rechterhand gegrepen’, schreef de psalmist. ‘U zult mij leiden door Uw raad, daarna zult U mij in heerlijkheid opnemen. (...) Maar wat mij betreft, het is voor mij goed dicht bij God te zijn. Ik neem mijn toevlucht tot de Heere HEERE, om al Uw werken te vertellen.’ (Ps. 73:23-24, 28)

3. ER GAAT NIETS MIS

Mijn vriendin Judy Squier uit Portola Valley in Californië is een van de vrolijkste en meest stralende vrouwen die ik ken. Ik ontmoette haar tijdens een bidstond aan het begin van een conferentie. Ze zat in een rolstoel en ik merkte iets vreemds op aan haar benen. Later die dag zag ik haar helemaal zonder benen. 's Avonds liep ze rond op krukken. Daar wilde ik haar weleens wat over vragen. Ze werd geboren zonder benen; ze had kunstbenen die ze soms gebruikte, maar die waren nogal vermoeiend, zei ze lachend en ze liet ze vaak thuis. Toen ik hoorde van de kleine Brandon Scott, die zonder armen en benen geboren was, vroeg ik of Judy zijn ouders een brief wilde schrijven. Dat deed ze:

Het eerste wat ik zou willen zeggen, is dat dit alles voor de ouders minstens honderd keer zwaarder is dan voor het kind. Een aangeboren afwijking hoeft door Gods genade de kindertijd niet minder mooi te maken; het kind zal ook niet gebukt gaan onder hoge verwachtingen. Ik kan het weten; ik groeide op in een ondersteunend, creatief en liefdevol gezin en kan getuigen dat mijn leven beslist niet beneden de maat of middelmatig is geweest, zelfs niet gewoontjes, maar buitengewoon.

Ik ben er rotsvast van overtuigd dat de liefdevolle hemelse Vader toezicht houdt op het scheppingswonder in het verborgene van de baarmoeder van iedere vrouw (Ps. 139) en dat er in Zijn soevereiniteit geen dingen 'mis' gaan. 'Wat de rups het eind van de wereld noemt, noemt de Schepper een vlinder.' Wij mensen zien alleen de onvolmaakte onderkant van het tapijt dat God van ons leven weeft. Wat wij beoordelen als 'tragisch, het vreselijkste dat ons kon overkomen', zullen we denk ik op een dag zien